

μάτια, διό και περιέφερα τὰ βλέμματά μου δεξιά και ἀριστερά, ὅπως ἴδω τίποτε, ἀλλ' εἰς μάτην.

Μόνον κυφόμενά τινα = γραῖδια εἶδον, κοιμώμενα σχεδὸν ὄρθια, σκεφθεῖς δὲ ὀλίγον, εὗρον τὸν λόγον, δι' ὃν ἡ ἐκκλησία θεωρεῖται πως ἀριστοκρατίζουσα. Δὲν ὑπάρχει γυναικωνίτης, οὐ ἔνεκα ἡ δεξιά πτέρυξ τῶν ἀνδρῶν ἐλευθέρως δύναται νὰ θεᾶται τὴν τῶν γυναικῶν δεξιάν.

Πλησίον τῆς ιδέας αὐτῆς μοι ἐπῆλθε καὶ ἄλλη. "Οἱ καλὸν εἶνε ἡ ἐκκλησία νὰ ἀναμορφωθῇ καὶ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ παλαιὰ χριστιανικὰ ἔθιμα, καὶ ἰδίως εἰς ἐκεῖνα τὸ τῆς ἀνταλλαγῆς φιλημάτων μετὰ τὸ πέρας τῆς λειτουργίας, συνωδᾷ τῷ: ἀγαπάτε ἀλλήλους. Κ' εἶπον: Πόσον διεφθάρημεν!

Ἐξέρχεται τῆς ἀγίας Πύλης εἰς ἱερεὺς.

— Ποῖος, εἶνε, παρακαλῶ, ἐρωτῶ τὸν παρακείμενον μου συνεκκλησιαζόμενον, ὁ παππᾶς αὐτός; Σὺν καλὰ τὰ λέγει.

— Ὁ παππᾶ Μαρτίνος ποῦ ἤθελε νὰ γίνῃ δεσπότης καὶ παρητήθη χάριν τοῦ Καλογερά. Εἶνε καὶ φοβερός ἀντιμακρακιστής. "Ἐχει γράψει καὶ τὸ διούνητον.

— "Ἐτσι αἶ; "Ὡστε εἶνε τραγικὸς παππᾶς.

"Ἀνοίγεται ἡ θύρα καὶ εἰσέρχεται μεγαλοπρεπῆς στὰ μαῦρα ντυμένη, εὐγενὴς ὄγκος γυναικὸς μετὰ συμπαθητικωτάτης φυσιογνωμίας.

— Ὠραία γυναῖκα!

Τοσοῦτον δὲ ἡ θεὰ τῆς με συνεκίνησεν, ὥστε ὅταν οἱ ἐκκλησιαζόμενοι ἐσταυροκοποῦντο, ἐπραττον τοῦτο καὶ ἐγὼ μηχανικῶς πρὸς αὐτὴν στρεφόμενος. Φαίνεται, ὅτι ἡ ἀφαίρεσίς μου αὐτὴ ἔκαμιν εἰς τὰ γραῖδια κακὴν ἐντύπωσιν, διότι ἤκουσα τὸ παραπλεύρως μου νὰ λέγῃ ἐν θυμῷ.

— Ἀπ' ἐκεῖ εἶνε τὸ εἰκονοστάσιον, χριστιανέ μου: Μᾶς κατακόλασες!

"Ἡ ἐπίπληξις με ἠνάγκασε ν' ἀπέλθω, καὶ λάβω τὴν πρὸς τὸν ἅγιον Δημήτριον ἀγούσαν. **Παληάνθρωπος.**

Καὶ με προτεταταμένως λόγῃς ἐφωρμήσαμεν κατὰ τοῦ Τούρκου.

"Ὁ δυστυχὴς εἶχεν ἀνακτείνει τὰς χεῖρας κορυφάζων:—
"Ἀμὲν, γὰρ τὸ θεό. Μὴ με σκοτώνετε!

— Βρὲ τὸν κερατὰ, μιλᾷ ρωμαῖκα γιὰ νὰ μᾶς γελάσῃ.

— Στὸν τόπο! Μὲς τὸν Μουαμέτη σου, μίλα, τούρκος εἶσαι ἢ ῥωμῆς;

— Σὲ φάγαμε!

— Εἶνε γκέγκης!

— Γκέγκης; Δὲν βλέπετε; "Αρβανίτης εἶνε.

— Καραγκούνης!

— Καραγκούνης; Καὶ φοροῦν ποτὲ οἱ καραγκούνιδες τέτοια φέσα.

— Θὰ ἦνε ρεντίφης!

— Μωρὲ τί τὸν φυλάμε.

— Ζωντανό, νὰ τὸν πιάσωμε ζωντανό.

— Ἀπάνω του!

— Ἀπάνω...

Ἐπὶ φῆρις οἱ ἑκατὸν ἡμεῖς ἐρρίφθημεν κατὰ τοῦ τούρκου, ὃν σχεδὸν λειπόθυμον συνελάβαμεν, ἄλλοι ἐκ τοῦ τραχήλου, ἄλλοι ἐκ τοῦ στήθους, ἄλλοι ἐκ τῶν χειρῶν, ἄλλοι ἀπὸ τὸ βραχί, ἄλλοι ἀπὸ τ' αὐτιά.

— Τί εἶσαι, μωρὲ, τὴν ἀλήθειαν, γιὰτί σὲ φάγαμε.

— Ῥωμῆς, ὑπετραύλισεν ὁ δυστυχὴς αἰχμάλωτος, ῥωμῆς, σὺν καὶ σᾶς.

— Τούρκο! Ἐμᾶς θὰ γελάσῃς;

ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΤΣΟΥΡΕΚΙΑ

καλλιτεχνικὰ τὴν ὄψιν καὶ ἀπαράμιλλα τὴν γεύσιν θὰ τὰ ἀγοράσῃτε τὸ **Σάββατον** λίαν πρῶτ' εἰς τοῦ ἀριστοκράτου ἀρτοποιοῦ τῆς αὐλῆς κ.

ΣΙΚ

Ὁδὸς Σταδίου, κάτωθεν τοῦ γραφείου τῆς **Ἐφημερίδος**. Δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ **Πάσχα** χωρὶς **Τσουρέκια Σικ** (chic).

ΤΑ ΠΑΣΧΑΜΙΑΤΙΚΑ ΣΑΣ ΦΡΟΥΤΑ

θὰ τὰ εὕρῃτε ὅλα, ὠραία, ἐκλεκτὰ, πολυποικίλα, γεμάτα ἀνοιξιν, γεμάτα ἄρωμα, θὰ τὰ εὕρῃτε εἰς τὴν

ΜΕΓΑΛΗΝ ΠΑΡΑΓΚΑΝ

τῆς Κεντρικῆς Ἀγορᾶς, νὰ σᾶς τὰ δίδῃ ὁ γλυκύτατος καὶ ζαχαρωμένος ὀπωρώλης Ἡλίας Ἡλιάδης.

Εἰς τὴν ΜΕΓΑΛΗΝ ΠΑΡΑΓΚΑΝ

θὰ εὕρῃτε καὶ τρία πράγματα σπάνια εἰς ὅλας τὰς Ἀθήνας:

ΕΦΘΗΝΙΑΝ, ΤΙΜΙΟΤΗΤΑ, ΕΥΤΕΝΕΙΑΝ.

25^η ΜΑΡΤΙΟΥ

"ὦ! τί χαρὰ ἡ ἐορτὴ αὐτὴ εὐαγγελίζει!

ὁ Ἄγγελος στήν Παναγιά προσφέρει ἄσπρο κρίνο, καὶ ἡ Παναγιά τὸν δέχεται καὶ ῥοδοκοκκινίζει, καὶ συλλαμβάνει ἑξαφνα τὸν Ἰησοῦ μ' ἐκεῖνο. Σὺν σήμερα καὶ ὁ Γερμανὸς ἐσήκωσε παντιέρα, καὶ ἐβρόντησε τὸ πρῶτο μας τουφέκι 'στὸν ἄερα.

— Μὰ τὴν Παναγιά, μὰ τὸν Χριστό μας, χριστιανὸς εἶμαι.

— Κάνε τὸν σταυρό σου.

— Φίλα τὸν σταυρό.

— Βρίσε τὸν Μωαμέτη.

— Κάνω σταυρό,....βρίζω Μωαμέτη.... Νὰ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ....Πάτερ ἡμῶν....Κύριε τῶν Δυνάμεων....Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννου τοῦ ἀγίου Εὐαγγελίου...Ἐχομε καὶ ἀποκηαῖς αὔριο.

— Πές καὶ τὸ Κοράνι!

— Δὲν τὸ ξέρω, ποῦ νὰ τὸ ξέρω.

— Πές τούρκικα.

— Τούρκικα ξέρω....

— Εἰρεῖς τούρκικα; Τούρκος εἶνε ὁ μαγκούφης. Βαρεῖτέ του....

— Ἀμὲν, εἶμαι Ἕλληνας, μὴ, μὴ!

— Ἕλληνας μὲ φέσι; Σκοτόστε τον.

— Γιὰ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

— Χριστιανὸς εἶνε ὁ κακομοῖρης. Ἄς τὸν ἀφήσωμε.

— Ἐτσι φαίνεται. Μ' ὅλα ταῦτα πᾶμε ἀπάνω στὸ στρατόπεδο νὰ σὲ περάσωμε ἀπὸ τὸ στρατιωτικὸν δικαστήριο, νὰ ἰδοῦμε πῶς σὺ, ἀφοῦ ἔμαθες ὅτι ἤλθαμε μετὶς, τόλμησες νὰ 'βγῇς ἔξω, καὶ μονάχος μάλιστα... Χωρὶς ἄλλο θὰ ἦσαι κατὰσκοπος, ἀφοῦ φορεῖς καὶ φεσάκι.

— "Ὁχι, παλληκάρια μου, εἶμαι χωριάτης, ἀπὸ τὴν Ἀγυιὰ καὶ βγήκα νὰ πάω στὰ χωράφια μου... Ποῦ

Ἀκούστε! τῶν προγόνων μας τὰ μνήματα σαλεύουν!
πετᾷ ἀπὸ τὸν τάφο του τὸ κάθε παλληκάρι,
οἱ κλέφταις τὸν Ἀλέξανδρο ἐδῶ κι' ἐκεῖ γυρεύουν,
τὸν βρίσκουνε, καὶ μονομιᾷ τὸν στρώνουν 'στὸ στηλιάρι.
Κι' ὁ Καραϊσκος τοῦ τραβᾷ ξανάστροφο σκαμπίλι,
ποῦ γύρω του τοῦ φαίνεται ὁ οὐρανὸς σφοντύλι.

Γιατί, μωρὲ Γλυκύτατε, τοῦ λέει θυμωμένος,
τὸν πόλεμο μὲ τὴν Τουρκιὰ καὶ πάλι νὰ μὴ κάμης;
—Μὴ μὲ κτυπᾷς, τοῦ ἀπαντᾷ ἐκεῖνος τρομασμένος,
κι' ὅλη τὴ φόρα μοῦκοψαν αἱ φίλοι μας Δυνάμεις.
—Βρέ, τί Δυνάμεις; ἀπ' αὐτὰ τ' αὐτί μου δὲν ἰδρώνει,
καὶ μὲ χαστοῦκι δεύτερο τὰ μάτια του θαμπώνει.

—Ποῦ εἶναι ἡ Ἰδέα μας ἐκείνη ἡ Μεγάλη;
οὔτε αὐτὸ τὸν Ἰσχυρὸ της σὲ μιὰ γωνιὰ δὲν ἔβρισκα!—
Παρὰ πολὺ μᾶς 'σκότισες, νομίζω, τὸ κεφάλι...
μὴ χάνεσαι γιὰ τίποτα, καὶ μένε Καραϊσκο.
Αὐτὰ περνοῦσαν μιὰ φορὰ εἰς τὸν καιρὸ ἐκεῖτο,
μὰ σήμερα νὰ μὴν τὰ λές, γιὰ νὰ μὴν πᾶς 'στὴν Τῆνο.

Γιὰ δεῖξέ μας τὴ ράχη σου καὶ μὴ μᾶς ἐρεθίζης,
γιὰ πόλεμο καὶ τρόπαια κουθέντα μὴ μᾶς κάνης,
καὶ παῦσε τὸν Γλυκύτατο, καὶ μένε νὰ μπατσίζης,
νὰ μὴ 'στῆς βρέξουν 'στὰ γερά οἱ γεωργοὶ τῆς Μάνης.
Ἄν θές εἰρήνην κάθησε μαζὺ μας νὰ καπνίσῃς,
ἄλλοιῶς 'στὴν Τῆνο πῆγαινε καὶ σὺ νὰ προσκυνήσῃς.

Δὲν μᾶς ἀφίνεις, ἀδελφὲ μὲ τὸ εἰκοσιένα,
δὲν φθάνει ποῦ φουσκόνουμε μὲ τόση φασουλᾶδα,
ἀλλὰ ν' ἀκούμε 'στὰ καλά καθούμενα καὶ σένα,
καὶ μάλιστα γιὰ πόλεμο αὐτὴ τὴν ἐβδομάδα!

Καὶ ἔπειτα γιὰ πόλεμο, δὲν ἤμαστε καθόλου.
μόλις, 'μπορεῖ νὰ κάμουμε κατάληψι τοῦ Βώλου.

Δὲν φθάνει γιὰ χατῆρι σας ποῦ ρίχνουμε κανόνια,
ποῦ γίνεται γιὰ χάρι σας τραπέζι στὸ Παλάτι,
μὰ καὶ πολέμους θέλετε, τσαπράζια καὶ μιλιόνια;
Δὲν βλέπετε πῶς ἤμαστε λεπτοὶ καὶ ντιλικάτοι;
Σεῖς ἤσαστε χοντράνθρωποι μὲ φέσι καὶ σελάχι,
κι' ἡ μύτη σας δὲν εἴξερε τί εἶναι τὸ συνάχι.

Ἄλλὰ ἐμεῖς ἀδύνατοι καὶ καλομαθημένοι,
μὲ γάντια εἰς τὸ χέρι μας, λουστρίνια 'στὸ ποδάρι,
μέρα καὶ νύκτα κίτρινοι καὶ κρουλογημένοι,
'μποροῦμε ν' ἀντικρύσουμε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸν Ἄρη;
Ἀφῆστέ μας γιὰ τὸ θεὸ καὶ μὴ μᾶς ἐνοχλήτε,
γυρίσατε 'στοὺς τάφους σας καὶ γλυκοκοιμηθῆτε.

Οὐτ' ἓνα ψιτ δὲν θέλουμε γιὰ πόλεμο ν' ἀκούμε,
ἀφῆστε νὰ τσουγκρίσουμε τ' αὐγά μας μὲ εἰρήνην,
ἀφῆστέ μας σὰν ἔμποροι κι' ὁμογενεῖς νὰ ζοῦμε,
ἀφῆστε τὴν Ἀνατολὴ νὰ γίνη ὅ,τι γίνη.
Ἄλλὰ γιὰ τῶν προπάππων μας καὶ πάππων τὸ χατῆρι
χιλίες χιλιάδες κανονιάς τὸ ἔθνος μας ἄς σύρῃ.

ὦ! τί χαρὰ ἡ ἐορτὴ αὐτὴ εὐαγγελίζει!
Ὁ Ἄγγελος 'στὴν Παναγιά προσφέρει ἄσπρο κρίνο,
εἰς εὐτυχίας πέλαγος τὸ ἔθνος ἀρμενίζει
καὶ ἡ Μεγάλ' Ἰδέα μας πηγαίνει γιὰ τὴν Τῆνο.
Εὐαγγελίστρα γιάτρεψε μὲ τοὺς πολλοὺς κι' ἐκείνη!
παρὰ πολὺ μεγάλωσε, καὶ πρέπει νὰ μικρύνῃ.

Souris.

νὰ ξέρω 'γὼ πῶς ἤλθατε σεῖς...

—Ἐχεις χωράφια; Καὶ τί δένδρα ἔχουν τὰ χωρά-
φιά σου; Ἐχουν καρπούς; Καὶ γιὰ νὰ ἴσαι χωριάτης,
καὶ κτηματίας μάλιστα, ὅθ' πῇ ὅτι ἔχεις καὶ ποίμνια.
Ποῦ τὰ ἔχεις; Πρέπει ὅλα νὰ τεθοῦν ὡς ἐνέχυρον περὶ
τῆς ἀξιοπιστίας σου... Πρέπει νὰ σοῦ γίνη δήμευσις
περιοσίας, γιὰ νὰ μάθῃς ἄλλη φορὰ νὰ 'λές πῶς εἶσαι
χριστιανός... Καὶ ἀφοῦ εἶσαι χριστιανός, γιατί δὲν
φωναῖεις, ζήτη ἡ ἐλευθερία, κάτω ὁ Σουλτάνος καὶ ἡ
τυραννία.

—Τὸ λέγω... Ζήτη ἡ ἐλευθερία, κάτω ὁ Σουλτά-
νος καὶ ἡ τυραννία!! Ζήτη ὁ Γεώργιος, ζήτη τὸ ἔθνος,
Ζήτη ἡ πατρίς, ζήτη ὁ Χριστὸς μας... Ἐρῶ καὶ τὸ
ὦ λυγρόν!

—Αἰ, χριστιανὸς εἶνε τόρα πλέον. Πᾶμε ἀπάνω, πα-
τριώτη μὴ φοβᾷσαι. Ἡμεῖς ἤλθαμε νὰ σας ἐλευθερώ-
σουμε.

Ἐν τούτοις ἐφέραμεν τὸν αἰχμάλωτον, τοῦρκον καθ' ἡ-
μᾶς καὶ χριστιανὸν καθ' ἐκεῖνον, εἰς τὸ στρατόπεδον.

Ἐκεῖ ἐξετάσαντες αὐτὸν ἐμάθαμεν φοβερά δι' ἡμᾶς
πράγματα:

Ὅτι εὐρισκόμεθα παρὰ τὴν Ἀγυιὰ, ἐν ἣ ὁ Ἀμοὺς ἀγᾶς
διέμεινε μετὰ 1500 ἀνδρῶν.

Ὅτι, τὴν ἐσπέραν καθ' ἣν ἀπεβαίναμεν ὁ Ἀμοὺς ἀγᾶς
τὸ ἐγνώριζεν.

Ὅτι, ἦτο κάλλιστα πληροφορημένος περὶ τοῦ ἀριθμοῦ

ἡμῶν καὶ πότε ἐξ Ἀθηνῶν ἀνεχωρήσαμεν.

Ὅτι, ἐφέραμεν μεθ' ἑαυτῶν ὅπλα δις χίλια, πρὸς ἐξο-
πλισμὸν τῶν χωρικῶν καὶ ὅτι, προϋτίθετο νὰ μᾶς προσ-
βάλῃ τὴν ἐπιούσαν.

Εἰς τὰς ἀπελπιστικὰς ταύτας πληροφορίας προσετέθη
καὶ ἡ παρήγορος εἰδησις, ὅτι ἐκεῖ περίξ ἦσαν καὶ τὰ σώ-
ματα τοῦ Ζήκου, Τσελεπίτσαρη, Στουρνάρα, Λώρη καὶ
ἄλλων.

Ἐπήραμε τότε ἐπάνω μας.

Ἐξοπλίσαντες τὸν χωρικὸν καὶ καταστήσαντες αὐτὸν
διὰ τῆς βίας ἐπαναστάτην, διεσπάρημεν εἰς τὰ περίξ πρὸς
ἄγραν καὶ ἄλλων χωρικῶν.

Εἶχομεν συλλάβει τοιοῦτους περὶ τοὺς ἑκατὸν καὶ συ-
ναθροίσει τούτους εἰς τὸ ἐκεῖ που ἐξωκλήσιον τοῦ Ἀγίου
Μάρκου.

Ἐν αὐτῷ, πάντες ἐλθόντες, ἐτελέσαμεν δοξολογίαν, ὑπὲρ
τῆς κραταιώσεως τῶν ὅπλων ἡμῶν, ὑποχρεώσαντες τὸν
παππᾶ νὰ ψάλλῃ καὶ τὸ πολυχρόνιον τοῦ βασιλέως, κανο-
ναρχοῦντος τοῦ γραμματέως.

Ἐλεγε δὲ ὁ γραμματεὺς καὶ ἠκολούθει ὁ παππᾶς τὰδε:
Γραμματεὺς. — Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν πολυχρόνιον ποί-
ησον τὸν βασιλέα ἡμῶν Γεώργιον τὸν Α'. Ὁλγαν καὶ τὸν
διάδοχον Κωνσταντῖνον.

Παππᾶς. — Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστὲ παλυχρόνιον
τὸν βασιλέα Γεώργιον, σὺν ταῖς τέχναις καὶ γυναιξί, καὶ
Ὁλγαν τὴν Α'. καὶ διάδοχον τοῦ θρόνου Κωνσταντῖνον,